

Sag C-650/22**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

17. oktober 2022

Forelæggende ret:

Cour d'appel de Mons ([appeldomstolen i Mons,]Belgien)

Afgørelse af:

19. september 2022

Appellant:

Fédération internationale de football association (FIFA)

Indstævnt:

BZ

Procesdeltagere:

Union royale belge des sociétés de football association (URBSFA)

SA Sporting du [P]ays de Charleroi

Hovedsagens genstand

Parterne i hovedsagen er uenige om, hvorvidt Fédération internationale de football association (det internationale fodboldforbund, herefter »FIFA«) og Union royale belge des sociétés de football association (det nationale fodboldforbund, Belgien, herefter »URBSFA«), som er et FIFA-medlemsforbund med ansvar for at organisere og kontrollere fodboldsporten og alle varianter af denne sport for Belgiens vedkommende, skal betale erstatning til en professionel fodboldspiller, BZ, svarende til den tabte fortjeneste (manglende ansættelsestilbud fra klubber), som nævnte fodboldspiller hævder at have lidt som følge af anvendelsen af visse bestemmelser i FIFA's [Regulations on the Status and Transfer of Players (reglement om spilleres status og transfer, herefter »RSTP«)].

Det er i RSTP bl.a. fastsat, at en spiller og dennes nye klub hæfter solidarisk for betalingen af den erstatning, som den klub, med hvilken kontrakten er blevet brudt uden gyldig grund, har krav på.

Derudover indeholder RSTP bestemmelse om, at det gøres forbudt for den nye klub at registrere en professionel spiller, der har brudt sin tidligere kontrakt uden gyldig grund, ligesom nævnte reglement gør det muligt for den tidligere klub at undlade at udstede det internationale transfercertifikat (ITC), som er påkrævet for at registrere den pågældende spiller, i tilfælde af, at der foreligger en kontraktmæssig tvist mellem den tidligere klub og spilleren vedrørende opsigelsen af den tidligere kontrakt.

BZ er af den opfattelse, at førnævnte bestemmelser i RSTP er ulovlige i henseende til EU-retten.

SA Sporting du Pays de Charleroi, der er en belgisk fodboldklub, som har tilbudt BZ ansættelse, er indtrådt frivilligt i sagen til støtte for FIFA's og URBSFA's anbringender og påstande. Nævnte fodboldklub er af den opfattelse, at dens tilbud om ansættelse er et resultat af svigagtige manøvrer fra BZ's side.

Præjudicielt spørgsmål

»Skal artikel 45 og 101 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for:

- princippet om, at spilleren og den klub, der ønsker at ansætte denne, hæfter solidarisk for betalingen af den erstatning, som den klub, med hvilken kontrakten er blevet brudt uden gyldig grund, har krav på, således som dette princip er fastsat i artikel 17.2 i FIFA's reglement, RSTP, sammenholdt med de sportslige sanktioner, der fremgår af samme reglements artikel 17.4, og de finansielle sanktioner, der fremgår af artikel 17.1 heri
- muligheden for, at det forbund, som spillerens tidligere klub henhører under, såfremt der foreligger en tvist mellem den tidligere klub og spilleren, kan undlade at udstede det internationale transfercertifikat, som er nødvendigt for, at en ny klub kan ansætte den pågældende spiller (artikel 9.1 i FIFA's reglement, RSTP, og artikel 8.2.7 i bilag 3 til nævnte reglement)?«

Anførte EU-retlige forskrifter

Artikel 45 TEUF:

- »1. Arbejdskraftens frie bevægelighed sikres inden for Unionen.
2. Den forudsætter afskaffelse af enhver i nationaliteten begrundet forskelsbehandling af medlemsstaternes arbejdstagere, for så vidt angår beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsvilkår.

3. Med forbehold af de begrænsninger, der retfærdiggøres af hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed og den offentlige sundhed, indebærer den retten til:

- a) at søge faktisk tilbudte stillinger
- b) frit at bevæge sig inden for medlemsstaternes område i dette øjemed
- c) at tage ophold i en af medlemsstaterne for der at have beskæftigelse i henhold til de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser, der gælder for indenlandske arbejdstagers beskæftigelse
- d) at blive boende på en medlemsstats område på de af Kommissionen ved forordninger fastsatte vilkår efter at have haft ansættelse der.

4. Bestemmelserne i denne artikel gælder ikke for ansættelser i den offentlige administration.«

Artikel 101 TEUF:

»1. Alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for det indre marked, er uforenelige med det indre marked og er forbudt, navnlig sådanne, som består i:

- a) direkte eller indirekte fastsættelse af købs- eller salgspriser eller af andre forretningsbetingelser
- b) begrænsning af eller kontrol med produktion, afsætning, teknisk udvikling eller investeringer
- c) opdeling af markeder eller forsyningskilder
- d) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen
- e) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.

2. De aftaler eller vedtagelser, som er forbudt i medfør af denne artikel, har ingen retsvirkning.

3. Bestemmelserne i stk. 1 kan dog erklæres uanvendelige på:

- enhver aftale eller kategori af aftaler mellem virksomheder

- enhver vedtagelse eller kategori af vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder, og
- enhver samordnet praksis eller kategori deraf

som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at de sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelene herved, og uden at der:

- a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål
- b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.«

Omtvistede bestemmelser

Artikel 9, stk. 1, i RSTP:

»En spiller, der er registreret hos ét forbund, kan ikke registreres hos et nyt forbund, før sidstnævnte forbund har modtaget et [International Transfer Certificate (ITC)] udstedt af det tidligere forbund. Et ITC skal udstedes uden forbehold, vederlagsfrit og uden tidsgrænse. Enhver modstridende bestemmelse vil være ugyldig. Det forbund, der udsteder et ITC, er forpligtet til at indgive en kopi heraf til FIFA. Den administrative procedure for udstedelse af et ITC er beskrevet i art. 8 i bilag 3 [...] til dette reglement.«

Artikel 8.2.7 i bilag 3 til RSTP:

»Det tidligere forbund skal ikke udstede et ITC [...], hvis der mellem den tidligere klub og den professionelle spiller foreligger en kontraktmæssig tvist på grundlag af de omstændigheder, der er fastsat i art. 8.2, stk. 4b, i bilag 3. [...]«

Artikel 8.2, stk. 4, i bilag 3 til RSTP:

»Inden for en frist på syv dage regnet fra datoen for anmodningen om et [ITC] skal det tidligere forbund [...]:

[...]

- b) give afslag på anmodningen om et ITC og [...] angive grunden til afslaget, som enten kan være, at kontrakten mellem den tidligere klub og den professionelle spiller ikke er udløbet, eller at der ikke er indgået en gensidig aftale om en opsigelse af kontrakten før tid.«

Artikel 17 i RSTP:

»Følgende bestemmelser finder anvendelse, hvis en kontrakt opsiges uden gyldig grund:

1. I alle tilfælde er den part, der har brudt kontrakten, forpligtet til at betale erstatning. Medmindre andet fremgår af bestemmelserne i artikel 20 og i bilag 4 vedrørende træningsgodtgørelse, og hvis ikke andet er fastsat i kontrakten, skal erstatningen for kontraktbrud beregnes under behørig hensyntagen til gældende ret i det pågældende land, sportens specifikke forhold og ethvert andet objektivt kriterium. Disse kriterier omfatter bl.a. løn og andre fordele, som spilleren har krav på i henhold til den nugældende kontrakt og/eller den nye kontrakt, den nugældende kontrakts restløbetid op til maksimalt fem år, gebyrer og andre omkostninger, som den tidligere klub har pådraget sig eller betalt (amortiseret over kontraktperioden), samt spørgsmålet om, hvorvidt bruddet sker i en beskyttet periode.

[...]

2. Retten til en sådan erstatning kan ikke overdrages til tredjemand. Såfremt en professionel spiller tilpligtes at betale erstatning, hæfter den professionelle spiller og dennes nye klub solidarisk og i fællesskab for betalingen af denne erstatning. Størrelsen kan fastsættes i kontrakten eller aftales mellem parterne.

3. [...]

4. Ud over forpligtelsen til at betale erstatning vil der blive truffet sportslige sanktioner over for enhver klub, der findes skyldig i kontraktbrud eller tilskyndelse til kontraktbrud i den beskyttede periode. En klub, der skriver kontrakt med en professionel spiller, som har brudt sin kontrakt uden gyldig grund, formodes, indtil det modsatte er bevist, at have tilskyndet den pågældende professionelle spiller til kontraktbrud. Det gøres forbudt for klubben at registrere nye spillere, nationalt eller internationalt, i to fulde og på hinanden følgende registreringsperioder. Klubben vil først kunne registrere nye spillere, nationalt eller internationalt, fra og med den førstkommende registreringsperiode, efter at den pågældende sportslige sanktion er udstået i sin helhed. Navnlig vil klubben ikke kunne gøre brug af den undtagelse eller de foreløbige foranstaltninger, der er fastsat i artikel 6, stk. 1, i dette reglement, til at registrere spillere på et tidligere tidspunkt.«

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Mens der ved FIFA's tvistbilæggelsesafdeling verserede en tvist mellem BZ og dennes tidligere klub, Lokomotiv Moskva, om ophøret af den kontrakt, der havde bundet disse parter siden den 20. august 2013, og navnlig om, hvorvidt BZ skulle

betale en erstatning for brud på 20 mio. EUR, begyndte BZ at søge efter en ny klub, der ville kunne ansætte ham.

- 2 Denne søgning viste sig imidlertid at være vanskelig, ifølge BZ på grund af den risiko, der hvilede på den nye klub for at blive tilpligtet solidarisk sammen med ham at skulle betale den erstatning, som Lokomotiv Moskva havde krav på.
- 3 BZ har anført, at han til trods for den interesse, som flere klubber udviste for ham, kun var i stand til at opnå ét tilbud, der kom fra Sporting du [P]ays de Charleroi, som den 19. februar 2015 tilsendte ham en ansættelseskontrakt indeholdende to kumulative, suspensive betingelser:
 - senest den 30. marts 2015 være forskriftsmæssigt registreret og spilleberettiget hos SA Sporting du Pays de Charleroi med henblik på for klubbens førstehold at deltage i enhver officiel turnering, der måtte blive organiseret af URBSFA, UEFA og FIFA
 - (inden for den samme frist) indhente skriftlig og ubetinget bekræftelse på, at SA Sporting du Pays de Charleroi ikke ville kunne komme til at hæfte som solidarisk (in solidum) skyldner for noget som helst erstatningsbeløb (navnlig erstatning for kontraktbrud), som BZ eventuelt måtte blive Lokomotiv Moskva skyldig.
- 4 Ved skrivelse af 20. februar 2015 og 5. marts 2015 anmodede BZ's og Sporting du Pays de Charlerois respektive rådgivere såvel FIFA som URBSFA om bekræftelse på, at BZ ville kunne blive forskriftsmæssigt registreret og spilleberettiget med henblik på at spille for førsteholdet i Sporting du Pays de Charleroi, og på, at artikel 17.2 og 17.4 i RSTP ikke ville blive anvendt over for sidstnævnte.
- 5 Ved skrivelse af 23. februar 2015 svarede FIFA, at alene det kompetente beslutningsorgan, og ikke dets administrative organ, har beføjelse til at anvende bestemmelserne i RSTP. URBSFA meddelte for sit vedkommende den 6. marts 2015, at registrering af BZ i henhold til FIFA-reglerne ikke kunne finde sted, så længe hans tidligere klub ikke havde udstedt et [ITC].

XXXXXX
- 6 Ved afgørelse af 18. maj 2015 gav FIFA's tvistbilæggelsesafdeling Lokomotiv Moskva delvist medhold i sit krav og fastsatte størrelsen af den erstatning, som BZ skyldte, til 10,5 mio. EUR, idet BZ fik afvist sine krav. Tvistbilæggelsesafdelingen traf ligeledes afgørelse om, at artikel 17.2 i RSTP ikke ville finde anvendelse på BZ for fremtiden. Denne afgørelse blev efter appel den 27. maj 2016 stadfæstet af Den Internationale Sportsdomstol (herefter »CAS«).
- 7 Ved kontrakt af 24. juli 2015 blev BZ ansat af klubben Olympique de Marseille.

- 8 Den 9. december 2015 anlagde BZ sag mod FIFA og URBSFA ved tribunal de commerce du Hainaut, division de Charleroi (handelsretten i Hainaut, retsdistrikt Charleroi, Belgien), med henblik på at opnå erstatning for det tab – nærmere bestemt en tabt fortjeneste på 6 mio. EUR – som han hævder at have lidt som følge af nævnte forbunds tilsidesættelser, dvs. anvendelsen af førnævnte omtvistede bestemmelser, som efter BZ's opfattelse er ulovlige i henseende til EU-retten.
- 9 Ved dom af 19. januar 2017 gav nævnte ret BZ principielt medhold i sin påstand og medgav denne, at FIFA og URBSFA skulle tilpligtes at betale et foreløbigt beløb på 60 001 EUR.
- 10 FIFA har iværksat appel til prøvelse af den nævnte dom for den forelæggende ret. URBSFA, der er blevet adciteret i sagen, har ligeledes nedlagt påstand om omgørelse af nævnte dom.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 11 Med hensyn til realiteten ønsker BZ at holde FIFA og URBSFA ansvarlige for sit tab i henhold til artikel 1382 i code civil (borgerlig lovbog, Belgien), hvorefter »enhver handling foretaget af en person, der dermed forårsager skade på en anden person, medfører en erstatningspligt for den fejl, denne har begået«.
- 12 BZ har gjort gældende, at førnævnte omtvistede bestemmelser er ulovlige, da de er i strid med EU-retten, nærmere bestemt med princippet om arbejdskraftens frie bevægelighed, som er fastsat i artikel 45 TEUF, og med artikel 101 TEUF, som forbyder konkurrencebegrænsninger.
- 13 Idet FIFA og URBSFA vedtog og anvendte de nævnte bestemmelser, handlede de ifølge BZ skyldpådragende, hvilket påførte ham et tab bestående i en tabt fortjeneste, eftersom han ikke var i stand til at udøve sin profession som fodboldspiller i sæsonen 2014-2015, for så vidt som disse bestemmelser var til hinder for hans ansættelse i en ny klub.
- 14 Denne hindring udgøres af de finansielle og sportslige krav (princippet om solidarisk hæftelse, manglende udstedelse af et ITC), som en ny klub, der ansætter en spiller, hvis kontrakt med den tidligere klub er blevet opsagt uden gyldig grund, bliver mødt af. BZ har ligeledes kritiseret metoden til beregning af erstatningen, for så vidt som det med denne metode er muligt at tage den ikkeamortiserede del af de beløb, som den tidligere klub har betalt for at hverve den pågældende spiller, i betragtning. Ifølge ham skærper erstatningen (som en klub, der er interesseret i den pågældende spiller, bliver meddebitor for) enhver klubs tilbageholdenhed med hensyn til at ansætte en spiller, der skylder en sådan erstatning, og hæmmer således arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Unionen.

- 15 Ifølge BZ skal FIFA og URBSFA derfor erstatte det tab, der følger af, at de omtvistede regler i RSTP, som har været til hinder for hans ansættelse i en ny klub, er ulovlige.
- 16 BZ har til støtte for sit anbringende om, at de omtvistede bestemmelser i RSTP er ulovlige, henvist til dom af 15. december 1995, Bosman (C-415/93, EU:C:1995:463) (herefter »Bosman-dommen«).
- 17 I den pågældende dom fastslog Domstolen bl.a., at EØF-traktatens artikel 48 (nu artikel 45 TEUF) finder anvendelse på de regler, som er fastsat af sportsforbund, og som indeholder betingelserne for udøvelse af professionelle sportsfolks lønnede virksomhed (Bosman-dommen, præmis 87). Domstolen gentog, at arbejdskraftens frie bevægelighed udgør et af Unionens grundlæggende principper (Bosman-dommen, præmis 93), og fastslog, at regler, som er fastsat af sportsforbund, og hvorefter en professionel fodboldspiller, der er statsborger i en medlemsstat, ved udløbet af den kontrakt, han har indgået med en klub, kun kan ansættes af en klub i en anden medlemsstat, såfremt sidstnævnte klub betaler den tidligere klub en transfersum eller en trænings- eller udviklingsgodtgørelse, var i strid med EØF-traktatens artikel 48 (nu artikel 45 TEUF) [Bosman-dommen, domskonklusionens punkt 1)].
- 18 Selv om FIFA og URBSFA ikke har bestridt anvendelsen af artikel 1382 i den borgerlige lovbog, har disse forbund bestridt at have begået en fejl, hvorved de kan ifalde ansvar.
- 19 FIFA har således gjort gældende, at de omtvistede bestemmelser i RSTP er forenelige med EU-retten.
- 20 Ifølge FIFA skal spørgsmålet om, hvorvidt de nævnte bestemmelser er forenelige med traktaten, vurderes under hensyntagen til sportens specifikke forhold, der er anerkendt i EUF-traktaten og af Den Europæiske Unions instanser, og som bl.a. omfatter opretholdelse af den kontraktmæssige stabilitet og af holdenes stabilitet samt integritet, lovformelighed og korrekt afvikling hvad angår sportsturneringer. Disse specifikke forhold udgør ifølge FIFA et legitimt mål, der kan begrunde eventuelle hindringer for den frie bevægelighed eller konkurrencebegrænsninger.
- 21 De omtvistede bestemmelser er i øvrigt blevet anerkendt af Unionens instanser som værende forenelige med EU-retten. Europa-Kommissionen tilkendegav således i 2001 sin enighed med hensyn til RSTP, hvis skiftende versioner har bevaret kernen og ratio legis i transferprincipperne, således som disse er anerkendt af Kommissionen. FIFA har bl.a. påberåbt sig en meddelelse fra Kommissionen af 5. marts 2001, hvori det blev noteret, at FIFA havde forpligtet sig til at ændre RSTP på grundlag af forskellige principper. Nævnte forbund har ligeledes gjort gældende, at [EU-]kommissær Mario Monti i en pressemeddelelse af 5. juni 2002 tilkendegav, at de nye FIFA-regler forenede spillernes grundlæggende ret til fri bevægelighed og til kontraktmæssig stabilitet med det legitime mål om integritet i sporten og stabilitet i mesterskaberne.

- 22 URBSFA har derudover bestridt sit ansvar med den begrundelse, at det er FIFA, og ikke førstnævnte forbund, der er ophavsmand til de omtvistede bestemmelser.

Den forelæggende rets vurdering

- 23 Ifølge den forelæggende ret foreligger der bestyrkede, præcise og samstemmende formodninger for, at de omtvistede bestemmelser i RSTP muligvis var til hinder for, at BZ kunne blive ansat i en ny klub, efter at han havde brudt sin kontrakt med Lokomotiv Moskva. Dette fremgår bl.a. af den ansættelseskontrakt, der var underskrevet af Sporting du Pays de Charleroi, og hvori det blev stillet som vilkår for indgåelse af kontrakten, at der ikke indgik solidarisk hæftelse for betalingen af den erstatning, som den tidligere klub havde krav på, og at der blev udstedt et ITC. Desuden var BZ i stand til at slutte sig til en klub, kort tid efter at CAS havde truffet afgørelse om ikke at anvende artikel 17.2 i RSTP for fremtiden.
- 24 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger skyld, hvilket kræves for at udløse et ansvar over for BZ, har den forelæggende ret konstateret, at vurderingen heraf forudsætter en vurdering af, hvorvidt de omtvistede bestemmelser i RSTP er forenelige med EUF-traktaten, således at der bør forelægges Domstolen et præjudicielt spørgsmål i denne henseende.
- 25 I lyset af Domstolens nugældende praksis er den forelæggende ret nemlig af den opfattelse, at den ikke er i stand til at vurdere, hvorvidt de nævnte bestemmelser er forenelige med EU-retten, eftersom en sådan vurdering viser sig at være vanskelig under hensyntagen til bl.a. den ligevægt, der skal sikres mellem de mål, som sportsforbundene forfølger, og de rettigheder, der er sikret ved EUF-traktaten.
- 26 Desuden synes det spørgsmål, der var blevet forelagt Domstolen i den sag, der førte til Bosman-dommen, ikke at kunne sidestilles med den foreliggende tvist, som vedrører dels den erstatning, som en klub har krav på som følge af, at en kontrakt er blevet brudt uden gyldig grund, dels spørgsmålet om den nye klubs solidariske hæftelse for betalingen af denne erstatning. Bosman-sagen vedrørte derimod en transfersum eller en trænings- eller udviklingsgodtgørelse som følge af, at den kontrakt, der var indgået mellem en klub og den berørte spiller, var udløbet.
- 27 Hvad angår det forhold, at URBSFA har bestridt sit ansvar med den begrundelse, at dette forbund ikke er ophavsmand til de omtvistede bestemmelser, er den forelæggende ret af den opfattelse, at det påhviler URBSFA under overholdelse af FIFA-reglerne at optage spillere i klubber, der hører ind under førstnævnte forbund. Det er således URBSFA, der i den foreliggende sag ikke har været i stand til at imødekomme BZ's anmodning om at blive forskriftsmæssigt registreret og spilleberettiget med henblik på at spille i Sporting du Pays de Charleroi. Den forelæggende ret er i denne forbindelse af den opfattelse, at URBSFA ligeledes vil kunne ifalde ansvar, for så vidt som de omtvistede bestemmelser i RSTP er i strid med EU-retten.

- 28 Den forelæggende ret finder det på dette trin ikke relevant at forelægge Domstolen andre præjudicielle spørgsmål, der er foreslået af BZ, men som ifølge den forelæggende ret alene er af betydning, såfremt det forelagte spørgsmål besvares bekræftende.

ARBEJDSDOKUMENT